

Результаты. В статье рассмотрены причины финансовой нестабильности на страховом рынке Украины, проанализированы риски, которые присутствуют в деятельности страховых организаций, и их последствия. На основании проведенных исследований определены инновационные направления преодоления финансовой нестабильности страховой сферы.

Научная новизна. Выделено движущие факторы развития страховых организаций на современном этапе, обобщены причины и последствия финансовой нестабильности на страховом рынке.

Практическая значимость. Результаты проведенного исследования позволят улучшить систему операционного менеджмента страховщиков, что в свою очередь, приведет к избежанию финансовой нестабильности страховых компаний и снижению уровня их убыточности.

Ключевые слова: страховая организация, финансовая нестабильность, риски, убыточность, жизненный цикл.

Objective. The purpose of the article is to identify the main conditions of financial instability of insurance companies and its consequences.

Methods. During the study methods of theoretical generalization and comparison, analysis and synthesis are used.

Results. The article reviews the causes of financial instability in the insurance market of Ukraine, analyzes risks that are presented in the activities of insurance companies and their consequences. On the basis of these studies identified innovative directions to overcome financial instability in the insurance field.

Academic novelty. The driving factors for insurance companies at the present stage, generally the causes and consequences of financial instability in the insurance market are highlighted.

Practical importance. Results of the study will improve the system of operation management of insurers, which in turn will avoid financial instability insurance companies and reduce their losses.

Key words: insurance organization, financial instability, risks, losses, life cycle.

Рекомендовано до публікації д-ром екон. наук, проф.
Футало Т.В. Дата надходження рукопису 28.09.2012 р.

УДК 351.72

Шевченко В.В.

Донецький національний університет економіки
і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського,
м. Донецьк, Україна, e-mail: vvshevrp@mail.ru

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Shevchenko V.V.

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhayilo Tugan-Baranovsky, Donetsk,
Ukraine, e-mail: vvshevrp@mail.ru

THE ORGANIZATIONAL IMPROVING OF THE ACCOUNTING CHAMBER OF UKRAINE AT A REGIONAL LEVEL

Мета. Мета статті полягає в обґрунтуванні заходів щодо вдосконалення організації діяльності Рахункової палати України на регіональному рівні.

Методика. У процесі дослідження використано: методи теоретичного узагальнення і порівняння, аналізу і синтезу (для критичної оцінки фактичного стану справ щодо функціонування та організації діяльності Рахункової палати), графічної візуалізації (для формалізації організаційної структури Рахункової палати України).

Результати На підставі проведеного дослідження узагальнено існуючі у світі моделі організації діяльності органів вищого фінансового контролю, ідентифіковано вітчизняну модель функціонування Рахункової палати України та її територіальних управлінь. Формалізовано організаційну структуру управління Рахункової палати України, визначено субординаційний та координаційний характер взаємовідносин, комунікативних зв'язків її галузевих департаментів, забезпечуючих, функціональних, територіальних управлінь. Надано критичну оцінку організації діяльності Рахункової палати України на регіональному рівні в контексті забезпечення ефективності державного фінансового контролю.

Наукова новизна. Обґрунтовано принципи подальшого розвитку діяльності територіальних управлінь Рахункової палати України, які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на впровадженні в систему державного фінансового контролю субординації і координації як методів державного управління.

Практична значущість. Отримані результати спрямовані на удосконалення організації діяльності органів вищого державного фінансового контролю шляхом вирішення існуючих на регіональному рівні проблем.

Ключові слова: Рахункова палата, організація діяльності, регіональний рівень, фінансовий контроль.

Постановка проблеми. У сучасний період в Україні відсутня система державного фінансового контролю, яка б сповна відповідала європейським нормам та вимогам. Організація цієї системи має багато недоліків, які знижують рівень фінансово-бюджетної дисципліни, як на державному рівні, так і в регіонах. Зокрема, це недосконале законодавство, відсутність цілісної системи органів, що забезпечують контроль. Тому на регіональному рівні досі так і не здійснюється комплексний аналіз діяльності бюджетних установ, що утримуються за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів, виконання місцевих бюджетів та результатів проведених контрольних заходів, не приділяється увага вивченню факторів, що спричинили порушення, з метою надання ґрунтовних рекомендацій керівникам відповідних установ для недопущення їх у майбутньому. Це переконує, що фінансовий контроль в Україні потребує вдосконалення та посилення своєї ролі у всій сукупності економічних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації діяльності зовнішнього незалежного конституційного органу контролю в Україні перебувають у центрі уваги багатьох науковців. В.І. Невідомим запропоновано авторське визначення рахункових палат в Україні та Європі: це – державні органи, які відповідно до положень конституційно-правового законодавства наділені правом контролювати законність дій у процесі збирання, розподілу і використання фінансових фондів держави і територіальних громад з метою здійснення ефективної державної та місцевої фінансової політики в суспільстві та забезпечення прав і свобод громадян [1, с. 9]. До функцій парламентського контролю відносять: управлінську, корегуючу, правоохоронну, інформаційну та превентивну [2, с. 11].

В.В. Поліщуком з'ясовано специфічні особливості парламентського фінансового контролю як найважливішого елемента загальнодержавної системи

контролю (незалежність від уряду, контроль виконання державного бюджету та використання цільових державних фондів, експертно-аналітична оцінка проєктів бюджету і звітів про його виконання) [3, с. 13], а також визначено суттєві елементи державного аудиту управлінських рішень регіональних органів і якісні характеристики аудиту ефективності використання бюджетних коштів. Г.В. Зубенко розроблено детальну класифікацію контрольно-рахункових органів за такими критеріями, як місце в системі органів публічної влади, обсяг повноважень, територіальне розповсюдження юрисдикції, організаційна структура та способи прийняття рішень, порядок формування [4, с. 6].

Д.С. Роговенко робить акцент на необхідності надання Рахунковій палаті та її регіональним підрозділам повноважень щодо контролю за міжбюджетними трансфертами [5, с. 4]. Незважаючи на пропозиції науковців надати Рахунковій палаті можливість винесення приписів про усунення порушень фінансової дисципліни, практично не розроблено рекомендацій щодо гарантій їхнього виконання. Відсутня єдина позиція щодо складу функцій, якими пропонується наділити регіональні підрозділи Рахункової палати.

О.І. Гриценко розглянуто і проаналізовано історичну ретроспективу створення регіональних структур Рахункової палати в Україні [6, с. 10]. Таким чином, у проаналізованих публікаціях фахівців із конституційного права і державного управління досліджується проблема врегулювання правового статусу територіальних представництв Рахункової палати в Україні. Утім економіко-організаційні аспекти діяльності Рахункової палати України на регіональному рівні залишаються поза увагою науковців. Тому головною метою подальшого вдосконалення державного фінансового контролю на регіональному рівні має стати знаходження оптимальної структури системи органів фінансового контролю, раціоналізація поставлених перед ними завдань на основі вдосконалення існуючої законодавчої бази [7, с. 53].

Мета статті – критична оцінка фактичного стану справ щодо функціонування та організації діяльності зовнішнього незалежного конституційного органу контролю в Україні – Рахункової палати на регіональному рівні, обґрунтування заходів щодо його поліпшення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як переконує світовий досвід, всі вищі органи фінансового контролю найбільших держав-членів Європейської спільноти за розмірами та кількістю населення тим чи іншим способом представлені поза межами свого головного офісу, в регіонах. Це стосується Франції, Німеччини, Італії, Польщі, Іспанії та Великої Британії, хоча структура управління й організація контролю в державному секторі цих країн значно різняться [8, с. 127]. Можна стверджувати, що існує три базові моделі організації діяльності органів вищого державного контролю з точки зору існування регіональних структур: децентралізована; централізована; змішана – централізовано-децентралізована.

Рамковим документом, що регулює діяльність Рахункової палати, є регламент, який визначає організаційну структуру, її керівні органи, посадові обов'язки членів та керівників структурних підрозділів, питання забезпечення діяльності – правила внутрішнього трудового розпорядку, формування складу,

функції та повноваження колегії, формування плану роботи, порядок проведення та оформлення результатів контрольно-аналітичних та експертних заходів, порядок оприлюднення результатів діяльності Рахункової палати; питання співробітництва з контрольними органами іноземних держав та міжнародними організаціями вищих контрольних органів, ряд інших питань.

Рахункову палату створює Верховна Рада як підзвітний орган, однак вона не повинна стати простим додатком до парламенту. Враховуючи політичну суть парламенту, Рахункова палата може перетворитися на суто інструмент політичної боротьби.

Закріплення незалежності від законодавчого органу в нормативно-правових актах дасть їй змогу працювати з високою мірою ініціативності та відповідальності навіть у тому разі, коли вона діятиме як представник парламенту й проводитиме перевірки за його дорученням [9, с. 10].

Упродовж 2000-2004 рр. відповідальні органи влади України розглядали питання створення територіальних управлінь Рахункової палати. Наказом Президента України від 19.09.2000 р. № 1074/2000 «Про заходи щодо підвищення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів» Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям доручено сприяти Рахунковій палаті у вирішенні питань, пов'язаних із створенням територіальних представництв. Утім, наказом Президента України від 16.03.2001 р. № 174/2001 р. «Про внесення змін до Указу Президента України від 19 вересня 2000 року № 1074» було скасовано необхідність створення таких управлінь, а наказом від 8 квітня 2004 р. поновлено. Також і постановою Верховної Ради від 15 червня 2004 р. № 1784-IV [10] визнано за необхідне створення територіальних представництв Рахункової палати та доручено Кабінету Міністрів України забезпечити вирішення питань, пов'язаних із створенням таких представництв.

Існування територіальних управлінь скорочує кількість відряджень, підвищує обізнаність громадськості з контролем у державному секторі в регіонах. Працівники територіальних управлінь, мешкаючи в регіонах, отримують більш глибокі знання про регіональні державні установи та інші державні органи влади, які перевіряються, що допоможе ефективніше виконувати покладені на них обов'язки.

З метою оптимального забезпечення виконання Рахунковою палатою своїх функцій на сьогодні затверджена і діє відповідна організаційна структура (рисунки 1).

У 2011 р. реалізацію поставлених перед Рахунковою палатою завдань забезпечували департаменти: з питань бюджетної політики; з питань використання коштів державного бюджету фінансовими та контролюючими органами; з питань правового забезпечення; з питань оборони та правоохоронної діяльності; з питань АПК, природоохоронної діяльності та надзвичайних ситуацій; з питань промисловості, виробничої інфраструктури та державної власності; з питань науки та гуманітарної сфери з питань соціальної політики; з питань державного боргу, міжнародної діяльності та фінансових установ; з питань використання коштів державного бюджету в регіонах.

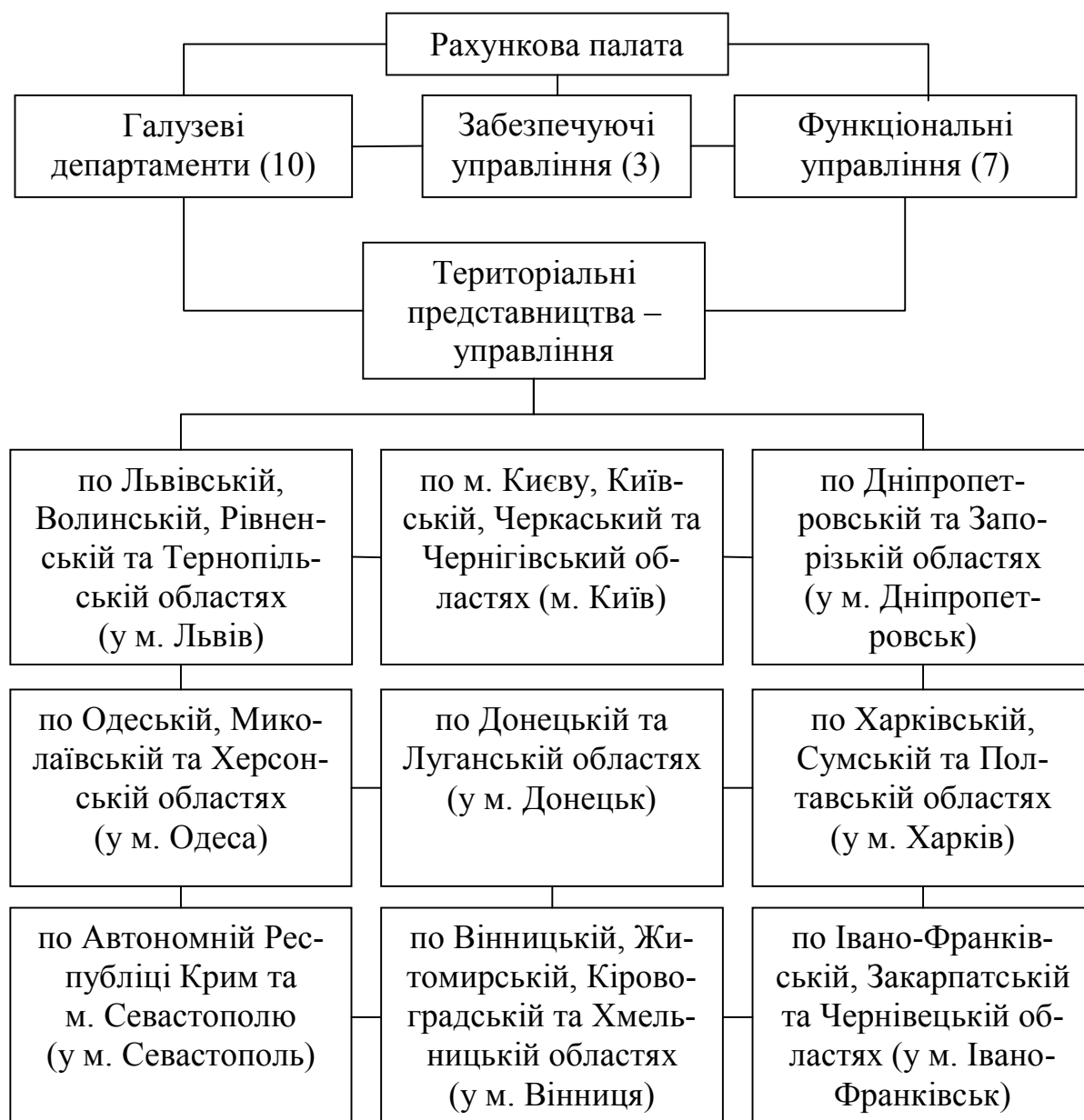

Рисунок 1 – Організаційна структура Рахункової палати України

Сфера діяльності восьми територіальних управлінь, що функціонують нині, розповсюджена на 21 область України, Автономну Республіку Крим, а також міста Київ та Севастополь. Територіальне управління по Івано-Франківській, Закарпатській та Чернівецькій областях (у м. Івано-Франківськ) через недостатність фінансових ресурсів у звітному періоді перебувало на стадії організаційно-технічного створення.

З метою упорядкування взаємодії структурних підрозділів Рахункової палати, регламентації роботи її територіальних управлінь наказом Голови Рахункової палати від 15.03.2011 р. № 42 затверджено Положення про територіальні управління Рахункової палати. Цим же наказом затверджено посадові інструкції головного та провідного спеціалістів з режимно-секретної роботи Рахункової палати, що визначають завдання, обов'язки, права та відповідальність зазначених спеціалістів, які повинні забезпечувати запровадження режиму секрет-

ності під час проведення всіх видів робіт, пов'язаних із секретною інформацією в Рахунковій палаті.

Територіальне управління Рахункової палати є структурним підрозділом Рахункової палати, діяльність якого здійснюється відповідно до плану роботи колегії Рахункової палати і на підставі плану роботи територіального управління. Позапланові завдання виконуються тільки за дорученням керівництва Рахункової палати, що обумовлює незалежність його діяльності від стороннього впливу центральних та місцевих органів влади.

Основними формами діяльності територіального управління є здійснення контрольно-аналітичних заходів як самостійно, з винесенням звітів за їх результатами на колегію, так і за завданнями департаментів, які відповідальні за їхнє виконання.

Головним завданням управління є здійснення контролю:

- за використанням коштів Державного бюджету України, у тому числі загальнодержавних цільових фондів, на предмет законності, ефективності та доцільності;
- дотриманням бюджетного законодавства;
- формуванням і використанням міжбюджетних трансфертів, які надаються з державного бюджету місцевим бюджетам;
- актуальними проблемними питаннями, пов'язаними з економічним і соціальним розвитком регіонів.

Спрямування, координацію та контроль діяльності територіального управління щодо забезпечення виконання покладених на нього завдань і функціональних повноважень здійснює департамент з питань використання коштів державного бюджету в регіонах.

Сьогодні разом із територіальним управлінням фінансовий контроль в регіонах здійснюють Державна фінансова інспекція, Головне управління Державної казначейської служби України, Державна податкова служба, Головне фінансове управління облдержадміністрації та інші органи в рамках своєї компетенції. Але впроваджена організація діяльності територіальних управлінь Рахункової палати значно відрізняється від існуючої організації діяльності вищезазначених органів фінансового контролю:

- по-перше, в питаннях належності до відповідних гілок влади. Так, представники вказаних вище територіальних органів є представниками виконавчої влади, а територіальні управління Рахункової палати – представники контролю законодавчої влади;

- по-друге, в незалежності від органів місцевої влади. Аналіз міжнародного досвіду засвідчує, що вищі органи контролю державних фінансів можуть виконувати покладені на них завдання ефективно й об'єктивно тільки тоді, коли вони незалежні від організацій, які перевіряються, і захищені від стороннього впливу. Територіальні представництва Рахункової палати незалежні від місцевих органів влади, на відміну від інших представників органів фінансового контролю в регіонах. Так, наприклад, для призначення керівників Державної фінансової інспекції, Державної податкової служби, Головного управління Державної казначейської служби України необхідне обов'язкове погодження

або подання таких кандидатур головами відповідних рад. Керівників територіальних управлінь призначає голова Рахункової палати за поданням директора департаменту з питань використання коштів державного бюджету в регіонах та погодженням із заступником голови Рахункової палати;

– по-третє, з огляду оформлення відповідних документів, що необхідні для здійснення контрольно-аналітичних заходів. Так, програми перевірок та доручення (направлення) на перевірку органів фінансового контролю виконавчої влади затверджують та підписують відповідні посадові особи територіального рівня та скріплюють печаткою зі своїм найменуванням. Під час здійснення контрольно-аналітичних заходів територіальних представництв Рахункової палати програми заходів та доручення на перевірку затверджуються та підписуються головними контролерами – директорами департаментів або керівництвом Рахункової палати і після цього затверджуються її печаткою.

У процесі реалізації своїх функцій усі контролюючі органи здійснюють контрольно-ревізійні, експертно-аналітичні та інші заходи і повинні забезпечувати єдину систему контролю за виконанням бюджетів, формуванням державних позабюджетних фондів, фінансових ресурсів, порядок формування та використання яких регламентовано діючим законодавством.

Незважаючи на те, що Рахунковій палаті відведено важливе місце в системі фінансово-економічного контролю, її повноваження на місцевому рівні є досить обмеженими. Рахункова палата має право контролювати місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування лише у разі, якщо вони отримують, перераховують, витрачають кошти державного бюджету чи використовують або здійснюють управління об'єктами права державної власності. Внаслідок цього масштаби діяльності територіальних управлінь є обмеженими, тому вони не можуть повною мірою запобігти бюджетним правопорушенням, що, у свою чергу, не сприяє оптимізації бюджетного процесу. Крім того, територіальними представництвами досі так і не здійснюється комплексний аналіз діяльності бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів та результатів проведених контрольних заходів, не приділяється увага вивченню факторів, що спричинили порушення з метою надання ґрунтовних рекомендацій керівникам відповідних установ для недопущення порушень у майбутньому.

Взаємовідносини центрального апарату і територіальних управлінь Рахункової палати України можуть мати субординаційний та координаційний характер. Субординація – метод управління, за допомогою якого в системі Рахункової палати України встановлюються відносини підпорядкованості, що виражають ієрархічну залежність між об'єктами і суб'єктами державного фінансового контролю. Його значення пояснюється тим, що на більшості ділянок контрольної роботи лише субординаційні відносини можуть забезпечити стабільність, ритмічність, ефективність управлінського процесу. Разом із тим у практиці державного фінансового контролю все більшого значення набуває метод координації – встановлення між суб'єктами і об'єктами горизонтальних зв'язків, тобто поєднання двох і більше однорівневих з точки зору визначеного критерію дій, що забезпечують досягнення запланованого результату. Координаційні від-

носини розрізняються за видами: узгодження, предметно-технологічна взаємодія, ієрархічна або складна взаємодія. Такий метод дає можливість делегувати частину повноважень від керівника до виконавців і розвивати на цій основі самоініціативу, саморегулювання, взаємоконтроль, взаємоінформування, взаємодопомогу. Субординацію і координацію можна розглядати як двоєдине виявлення сутності контрольної діяльності, а також як її базові методи.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

1. У світі існує три моделі організації діяльності органів вищого державного фінансового контролю: централізована, децентралізована, змішана. В Україні загальні положення щодо організаційної структури, «головного офісу» та регіональних підрозділів, аналогічні державам-членам ЄС. Субординаційний та координаційний характер взаємовідносин, комунікативних зв'язків галузевих департаментів, забезпечуючих, функціональних, територіальних управлінь Рахункової палати України дозволяє ідентифікувати вітчизняну модель вищого фінансового контролю як централізовану із вектором подальшого розвитку в бік децентралізації або змішаної моделі.

2. Проведення територіальними управліннями координованих департаментами Рахункової палати аудитів законності, ефективності та доцільності витрачання коштів Державного бюджету України та державних цільових фондів органами державної влади, установами, організаціями, підприємствами, які знаходяться на відповідній території, дає змогу розширити сферу незалежного зовнішнього державного фінансового контролю Рахункової палати на місцевому рівні, виявляти і акцентувати увагу суспільства на проблемах використання державних коштів, які є на регіональному рівні та мають загальнодержавне значення.

3. Подальший розвиток діяльності територіальних управлінь Рахункової палати України доцільно будувати на таких принципах: чітке розмежування повноважень із центральним апаратом, розширення прав і обов'язків, відповідальності працівників; розширення об'єктів контролю, передусім за рахунок дохідної та видаткової частини місцевих бюджетів; розробка єдиної методології, стандартів та методик проведення контрольних-аналітичних заходів, у тому числі під час взаємодії з іншими органами державного фінансового контролю; створення єдиної інформаційної системи, яка б забезпечила обмін необхідною інформацією між суб'єктами контролю як в державі, так і в регіонах; підвищення кваліфікації кадрового складу; швидка адаптація до змін зовнішнього та внутрішнього економічного середовища регіону; посилення контролю за втіленням в життя рекомендацій за наслідками аудиторських перевірок.

Перспективою подальших досліджень є обґрунтування пропозицій щодо удосконалення комунікацій вищого державного фінансового контролю на регіональному рівні.

Список літератури/References:

1. Невідомий В.І. Рахункові палати як органи фінансового контролю в Україні та Європі: конституційно-порівняльний аналіз: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 / В.І. Невідомий. – К., 2007. – 20 с.

- Nevidomyi, V.I. (2007), "The Accounting chambers as the state of financial control in Ukraine and Europe: the constitutionally-comparative analysis", Abstract of Ph.D. dissertation, Legal Sci., Kyiv National University of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine.
2. Барабаш Ю.Г. Парламентський контроль в Україні: проблеми теорії та практики: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 / Ю.Г. Барабаш. – Х., 2004. – 20 с.
Barabash, Yu. (2004), "The Parliamentary control in the Ukraine: the problems of theory and practice", Abstract of Ph.D. dissertation, Legal Sci., National Law Academy of Ukraine named after Yaroslav Mudryi, Kharkiv, Ukraine.
3. Поліщук В.В. Механізми вдосконалення парламентського фінансового контролю (на прикладі Автономної Республіки Крим): автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / В.В. Поліщук. – Х., 2005. – 19 с.
Polishchuk, V.V. (2005), "The mechanisms of improving parliamentary financial control (on the example of the Autonomous Republic of the Crimea)", Abstract of Ph.D. dissertation, Cand. of Sci. on state administration, Kharkiv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration attached to the Office of the President of Ukraine, Kharkiv, Ukraine.
4. Зубенко Г.В. Конституційно-правовий статус Рахункової палати Верховної Ради Автономної Республіки Крим: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 / Г.В. Зубенко. – К., 2008. – 19 с.
Zubenko, G.V. (2008) "The Constitutional Law status of the Chamber of Accounts of Supreme Rada of the Autonomous Republic of the Crimea", Abstract of Ph.D. dissertation, Legal Sci., Kyiv National University of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine.
5. Роговенко Д.С. Правовий статус Рахункової палати України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / Д.С. Роговенко. – К., 2007. – 19 с.
Rogovenko, D.S. (2007), "The legal status of the Accounting chamber of Ukraine", Abstract of Ph.D. dissertation, Legal Sci., Law Institute of Supreme Rada of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
6. Гриценко О.І. Організаційно-правове забезпечення діяльності Рахункової палати: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / О.І. Гриценко. – К., 2005. – 20 с.
Grytsenko, O.I. (2005) "The organizational and legal support of the Accounting Chamber activity", Abstract of Ph.D. dissertation, Legal Sci., Law Institute of Supreme Rada of Ukraine, Kiev, Ukraine.
7. Бубенко І.В. Проблеми фінансового контролю на регіональному рівні / І.В. Бубенко, В.Л. Бутенко // Економічний простір. – 2008. – № 11. – С. 51-56.
Bubenko, I.V. and Butenko, V.L. (2008), "The problems of financial control at regional level", *Ekonomichnyi prostir*, no.11, pp. 51-56.
8. Симоненко В.К. Основи єдиної системи державного фінансового контролю в Україні (макроекономічний аспект) / В.К. Симоненко, О.І. Барановський, П.С. Петренко. – К.: Знання України, 2006. – 280 с.
Symonenko, V.K., Baranovskyi, O.I. and Petrenko, P.S. (2006) *Osnovy edynoi systemy derjavnogo finansovogo kontrolyu v Ukraine* [The bases of the single state

financial checking system are in Ukraine (macroeconomic aspect)], Znannya Ukraine, Kiev, Ukraine.

9. Інституційний розвиток Рахункової палати в системі вимог міжнародних та європейських стандартів [Електронний ресурс]: Збірник матеріалів круглого столу у Верховній Раді України. – К., 2003. – 37 с. – Режим доступу: <http://www.undp.org.ua/files/ua_49453roundtable_accountability_4_06_03.pdf>. The institutional development of the Accounting chamber in the system of requirements of the International and European standards. The collection of the materials of round table is in Supreme Rada of Ukraine, available at: www.undp.org.ua/files/ua_49453roundtable_accountability_4_06_03.pdf.
10. Про створення територіальних представництв Рахункової палати [Електронний ресурс]: Постанова Верховної Ради України від 15.06.2004 № 1784-IV. – Режим доступу: <<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1784-15&myid=4/UMfPEGznhhTR1.Zi7c/O1bHI4DUs80msh8Ie6>>. About creation of the territorial representative offices of the Accounting chamber: The decision of Verkhovna Rada of Ukraine from 15.06.2004 № 1784-IV, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=178415&myid=4/UMfPEGznhhTR1.Zi7c/O1bHI4DUs80msh8Ie6>.

Цель. Цель статьи заключается в обосновании мероприятий относительно совершенствования организации деятельности Счетной палаты Украины на региональном уровне.

Методика. В процессе исследования использованы: методы теоретического обобщения и сравнения, анализа и синтеза (для критической оценки фактического состояния дел относительно функционирования и организации деятельности Счетной палаты), графической визуализации (для формализации организационной структуры Счетной палаты Украины).

Результаты. На основании проведенного исследования обобщены существующие в мире модели организации деятельности органов высшего финансового контроля, идентифицирована отечественная модель функционирования Счетной палаты Украины и ее территориальных управлений. Формализована организационная структура управления Счетной палаты Украины, определен субординационный и координационный характер взаимоотношений, коммуникативных связей ее отраслевых департаментов, обеспечивающих, функциональных, территориальных управлений. Дана критическая оценка организации деятельности Счетной палаты Украины на региональном уровне в контексте обеспечения эффективности государственного финансового контроля.

Научная новизна. Обоснованы принципы дальнейшего развития деятельности территориальных управлений Счетной палаты Украины, которые, в отличие от существующих, основываются на внедрении в систему государственного финансового контроля субординации и координации как методов государственного управления.

Практическая значимость. Полученные результаты направлены на усовершенствование организации деятельности органов высшего государственного финансового контроля путем решения проблем, существующих на региональном уровне.

Ключевые слова: Счетная палата, организация деятельности, региональный уровень, финансовый контроль.

Objective. The aim of the article consists in the grounding of events in relation to Improving of the organization of the Accounting Chamber of Ukraine at a regional level.

Methods. In the process of the research it is used: the methods of theoretical generalization and comparison, analysis and synthesis (for the critical estimation of the actual state of businesses

in relation to functioning and organization of work of the Account chamber), graphical visualization (for formalization of organizational structure of the Account chamber of Ukraine).

Results. *On the basis of the research, the world models of organization of higher financial control establishments were generalized, the home model of the Account chamber of Ukraine functioning was identified. The organizational structure of the Account chamber of Ukraine and management of it were formalized. Subordinating and co-ordinal character of the mutual relations between its departments, which provide the functional and territorial managements were determined. The critical estimation of organization of the Account chamber of Ukraine at a regional level is given.*

Academic novelty. *Principles of further development of the territorial managements of the Account chamber of Ukraine, which, unlike existing are reasonable, are based on introduction in the state financial control of subordinate and coordinate system as methods of the state management.*

Practical importance. *The results are aimed at improving the organization of work of the highest state financial control by solving the existing problems at the regional level.*

Key words: *the Accounting chamber, organization of activity, regional level, financial control*

Рекомендовано до публікації д-ром екон. наук,
проф. Косовою Т.Д. Дата надходження рукопису
19.10.2012 р.